

מסלול לימודים בארכיאולוגיה

(סימן מחשב 135)

מטרת הלימודים

הארכיאולוגיה עוסקת בחקר השרידים שנוצרו בידי האדם בימי קדם. מטרת לימודי הארכיאולוגיה להקנות לתלמידים ידע מקיף בשיטות הדיסציפלינה, הבנה כללית בהתפתחות הציוויליזציות בעולם ובמזרח הקרוב בכלל ובארץ ישראל ושכנותיה בפרט, ולהכשירם לעבודה ארכיאולוגית בשדה, במוזיאונים ובמחקר מדעי. באופן טבעי באוניברסיטת בן-גוריון בנגב מושם דגש על המחקר של מדבריות הנגב וסיני.

לימודי הארכיאולוגיה כוללים את המדורים הבאים:

- א. ארכיאולוגיה פרהיסטורית ואנתרופולוגיה
- ב. ארכיאולוגיה של ארץ ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא
- ג. ארכיאולוגיה קלאסית-הלניסטית-רומית-ביזנטית.

○ תכנית הלימודים – חטיבה (28 נק"ז)

מדור ראשי

שנה א'

קורסי חובה

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
135-1-1751	קריאה מודרכת	2		2	2	א'
135-1-1011	*מוצא האדם וראשית התרבות האנושית	2		2	2	א'
135-1-1021	*מבוא לפרהיסטוריה של א"י	2		2	2	ב'
135-1-2051	* מבוא לארכיאולוגיה וארכיטקטורה קלאסית	2		2	2	א'
135-1-0054	* מבוא לארכיאולוגיה וארכיטקטורה קלאסית של ארץ ישראל	2		2	2	ב'

א	2	2		2	*מבוא לארכיאולוגיה של א"י וסוריה	135-1-1401
ב	2	2		2		135-1-1411

* יש ללמוד שני מבואות בלבד

סה"כ קורסי נדרשים בשנה א': 10 נק"ז

תנאי מעבר:

1. סיום קורסי המבואות בציון 65 לפחות.
2. קריאה מודרכת בארכיאולוגיה בציון 65 לפחות.
3. בנוסף לכך, על הסטודנט לעמוד בממוצע של לפחות 65 בכל הקורסים.

שנה ב'

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
	כלי צור/כלי חרס חלק א'				2	

סה"כ קורסים נדרשים בשנה ב': 10 נק"ז

תנאי מעבר: ציון ממוצע מינימלי של 65 בכל הקורסים של אותה שנה.

שנה ג'

קורסי חובה + סמינרים

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
	*סמינר הניתן					

					באחד המדורים	
--	--	--	--	--	--------------	--

סה"כ קורסים נדרשים בשנה ג': 8 נק"ז

תכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים רב-תחומיים (147).

*הערה:

תלמידי החטיבה של 28 נק"ז, רשאים ללמוד 10 נק"ז לימודי בחירה בנושאים קרובים, באישור יועץ המחלקה ו/או ראש המחלקה: שיעורים במקרא ושפות עתיקות (אכדית, שפות שמיות צפוניות ומערביות, מצרית או יוונית).

הערות:

1. במדור לפרהיסטוריה חלה חובת השתתפות בקורסים לאומנות פרהיסטורית וראשית הציויליזציה במזרח התיכון.
2. במדור לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא חלה חובת השתתפות בקורס בקרמיקה קדומה.
3. במדור לארכיאולוגיה קלאסית חלה חובת השתתפות בקורסים לקרמיקה קלאסית.
4. תלמידים הבוחרים בארכיאולוגיה כמחלקה משנית חייבים להשתתף בסיורים לימודיים ובחפירה לימודית במחצית המתכונת שנקבעה בתקנון המחלקה, דהיינו שבועיים חפירה וחמישה ימי סיור.
5. חובת נוכחות: התלמידים חייבים להשתתף בשיעורים לסוגיהם. תלמיד שנעדר משלושה שיעורים רצופים או יותר או שיעדר משלושה שיעורים או יותר ללא סיבה מספקת יורחק מהקורס ולא יורשה לגשת לבחינה.

סיורים לימודיים

התלמידים הלומדים בתוכנית דו מחלקתית ובתוכנית ראשית, לרבות במסלול ארכיאולוג מוסמך, חייבים להשתתף ב-10 ימי סיור במהלך התואר, כמפורט למטה. תלמידים הלומדים בתוכנית משנית חייבים להשתתף ב-5 ימי סיור מתוך המפורט מטה. התלמיד נדרש לכתוב דו"ח סיור אשר יימסר למזכירות תוך שבועיים מתאריך הסיור. ימי הסיור יירשמו בתיק התלמיד רק לאחר בדיקת הדו"ח ע"י מורי המסלול. הסיורים ייערכו בדרך כלל בימי חמישי.

דמי השתתפות לכיסוי חלק מהוצאות הסיורים יפורסמו במועד על לוח המודעות.

1. סיור צפון – מזרח (יומיים)
2. סיור צפון – מערב (יומיים)
3. סיור דרום
4. סיור ירושלים והמרכז
5. סיורי חוף

התלמיד חייב להשתתף בסיורי צפון ודרום.

חפירה לימודית

כל תלמיד חייב להשתתף במהלך לימודי התואר הראשון במשך חודש ימים (ארבעה שבועות) בחפירה לימודית הנערכת מידי קיץ מטעם האוניברסיטה. בסיום החפירה, ולא יאוחר מסוף סמסטר ראשון של השנה שלאחר עונת החפירה, יכתוב התלמיד דו"ח חפירה בהדרכת המורה האחראי. על התלמיד לסיים את חובת החפירה הלימודית עד סוף שנה ב' ללימודיו, ולחפור במשך שבועיים לפחות בסיום שנה א'. בסמסטר שלפני החפירה יערכו שיעורי הכנה לחפירה הלימודית.

סדר הבחינות ותנאי מעבר

1. בסיומה של כל יחידת לימוד יינתן ציון סופי. הציון יקבע על פי ציון בחינת סוף הקורס, בחינת ביניים, תרגילים ועבודות בכתב. המרצה יודיע לתלמידים בראשית הקורס על הדרך בה ייקבע הציון. לא יינתן ציון על חלק של קורס.
2. מי שנכשל בקורס מסוים חייב ללמוד את הקורס מחדש ולעמוד בכל הדרישות והחובות של הקורס. אם חלו שינויים בדרישות הקורס משנה לשנה חייב התלמיד בדרישות של הקורס המאוחר יותר. לא יינתן לתלמיד לגשת לבחינה בקורס מבלי שהתלמיד השתתף בפועל בקורס זה ומילא את חובותיו כפי שנקבעו על-ידי המרצה.
3. שיעורי המבוא בשנה א' מורכבים משני חלקים עוקבים אשר ציון המעבר בכל חלק בנפרד הוא 65 לפחות:

א. מוצא האדם וראשית התרבות האנושית

ב. מבוא לפרהיסטוריה של ארץ ישראל

א. מבוא לארכיאולוגיה של א"י וסוריה עד סוף תקופת הברונזה התיכונה

ב. מבוא לארכיאולוגיה של א"י וסוריה בתקופת הברונזה המאוחרת והברזל

א. מבוא לארכיאולוגיה וארכיטקטורה קלאסית.

ב. מבוא לארכיאולוגיה וארכיטקטורה קלאסית של ארץ ישראל.

4. תלמיד אשר נכשל בבחינה (ציון נמוך מ-65) בשיעור מבוא – חלק א', לא יורשה להמשיך באותה שנה בשיעור מבוא- חלק ב'. התלמיד נדרש במקרה זה לחזור בשנה השנייה על שיעור המבוא על שני חלקיו.

- 4 א'. תלמיד שנכשל בקורס מבוא יוכל ללמוד את הקורס בשנה שלאחריה. לאחר שנכשל פעמיים בקורס המבוא- יופסקו לימודיו במחלקה.
5. השתתפות תלמידי שנה א' בקורסים המיועדים לשנים ב'-ג' טעונה אישור ועדת ההוראה של המסלול לארכיאולוגיה.
6. התלמיד לא יורשה להשתתף בקורסים של שנה ב' באחד המדורים אלא אם סיים בהצלחה (ציון מינימום 65) את קורסי המבוא באותו מדור.
7. תלמיד אשר נכשל בשלושה קורסים בשנת לימודיו השניה לא יוכל להמשיך בלימודי המסלול בארכיאולוגיה.
8. עבודות בכתב תימסרנה אך ורק באמצעות מזכירות המחלקה. התלמיד יקבל אישור בכתב על תאריך הגשת העבודה.
9. תאריך אחרון להגשת עבודות סמינר הוא 30 בספטמבר בכל שנה. לאחר מועד זה לא תתקבל העבודה במזכירות המחלקה. הציון לקורס זה יהיה 0 (אפס) והסטודנט יידרש לחזור על הקורס.
10. מחובתו של כל סטודנט לבדוק בתום כל סמסטר וכל שנה שהוזנו כל הציונים הרלוונטיים לאותה שנה/סמסטר.

חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון